ปัญหาด้านทักษะการเขียนภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทย
The Problem with Chinese Language Writing Skill among Thai Students

สุชนา หลงเจริญ[1]
Suchana Longjaroen

Received	Reviewed	Revised	Accepted
03/09/2018	01/10/2018	15/03/2019	27/05/2019

บทคัดย่อ

ปัจจุบันภาษาจีนเป็นอีกหนึ่งภาษาที่มีความสำคัญไม่แพ้ภาษาอังกฤษ ดังนั้น จึงมีประชาชน พ่อแม่ผู้ปกครองอีกจำนวนมากที่เริ่มหันมาให้ความสำคัญกับภาษาจีน และพยายามส่งเสริมให้บุตรหลานของตนให้เรียนภาษาจีนมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ในช่วงสิบกว่าปีที่ผ่านมามีโรงเรียนหลายแห่งเปิดสอนวิชาภาษาจีน แต่ถึงแม้จะมีการเรียนการสอนมาระยะหนึ่ง ทักษะภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทยกลับไม่ได้ผลเท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็นทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน หรือเขียน โดยเฉพาะทักษะด้านการเขียนเป็นปัญหาที่สามารถเห็นได้อย่างชัดเจน เนื่องจากการเขียนของภาษาจีนและไทยนั้นมีจุดที่แตกต่างกันอย่างมาก ส่งผลกระทบให้เด็กนักเรียนไทยเกิดข้อเข้าใจผิดและข้อผิดพลาดใหญ่ในการเขียน ทั้งจากรูปแบบของการเขียนตัวอักษรและการเรียบเรียงประโยค เนื่องด้วยการเขียนภาษาไทยนั้นเน้นเรื่องการใช้การเว้นวรรคในการแบ่งวรรคตอนเพื่อแยกประโยคย่อยออกจากกัน และไม่ใช้เครื่องหมายวรรคตอน เพราะข้อความของภาษาไทยสามารถบ่งบอกความหมายได้ในตัวอยู่แล้ว แต่ภาษาจีนนั้นตรงกันข้าม การเขียนภาษาจีนให้ความสำคัญกับเครื่องหมายวรรคตอนเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ผู้เรียนชาวไทยไม่สามารถใช้การเขียนมาเป็นสื่อกลางในการส่งสารได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และนี่จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของประเทศไทยเรานั้นยังไม่พัฒนาไปเท่าที่ควร ซึ่งหากเราสามารถเข้าใจถึงปัญหาและสาเหตุเราก็จะสามารถพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพได้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : ปัญหาด้านทักษะการเขียน, การเขียนภาษาจีน, ผู้เรียนชาวไทย

Abstract

Today, Chinese has become another important language next to English; therefore, Thai parents are trying to encourage their children to study Chinese more than ever. In past ten years, high schools in Thailand start to teach Chinese as second language, but students still do not have enough basic skills in Listening, speaking, reading, and especially writing because the different in the language structure between

[1] อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Lecturer of Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakorn Si Ayuttaya Rajabhat University, Thailand. E-mail : lsuchana@aru.ac.th

Thai and Chinese. The style of writing in Thai language focuses on using spaces to divide a paragraph to separate the sentence and not using the punctuation because the language is self-explanatory by itself. In contrast, Chinese language emphasize on punctuation mark. The using of punctuation in Chinese language may cause the confusion among Thai students. This is the main reason why Thai students cannot write Chinese effectively, and this article intends to explain the root cause and way to improve the teaching in Chinese writing to become more effective in the future.

Keywords : Writing skill issues, Writing in Chinese language, Thai student

บทนำ

เมื่อประเทศจีนพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆจนสามารถขึ้นเป็นเจ้าเศรษฐกิจของโลกแซงหน้าเจ้าเศรษฐกิจอย่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้สำเร็จ ทัศนคติต่อการเรียนของผู้ปกครองเริ่มเปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด หลายๆท่านหลายๆครอบครัวพยายามส่งเสริมให้บุตรหลานของตนเรียนภาษาจีนมากขึ้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก็ได้เห็นและตระหนักถึงความสำคัญของภาษาจีนเช่นกัน จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนเช่นกัน โดยมีแผนวางไว้ว่า ภายในปี พ.ศ.2555 สถานศึกษาจะต้องมีการเปิดการสอนวิชาภาษาจีนให้กับนักเรียน ในช่วงชั้นที่ 3 และ 4 (Ministry of Education. 2009) จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนภาษาจีนนั้นมีมาเกือบจะสิบปีแล้ว แต่คุณภาพของผู้เรียนนั้นกลับไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เมื่อพูดถึงวิชาภาษาจีนผู้เรียนมักจะพร้อมกันส่ายหน้าเหมือนกับต้องดื่มยาขมหม้อใหญ่ ทั้งๆที่รู้ว่ามีประโยชน์ แต่ก็เลี่ยงที่จะเรียน สาเหตุหลักที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนภาษาจีนนั้นไม่ใช่เรื่องของการพูด การฟัง หรือการจำคำศัพท์ แต่คือการเขียนและการจำตัวอักษรจีน เนื่องจากตัวอักษรจีนเป็นอักษรภาพหรืออักษรความคิด หนึ่งตัวอักษรคือหนึ่งเสียงหนึ่งคำหนึ่งความหมาย แต่สำหรับตัวอักษรของภาษาไทยนั้นเป็นตัวหนังสือที่ประกอบไปด้วยพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ต้องเอามาเรียงประกอบกันจึงสามารถอ่านออกเสียงออกมาได้และมีความหมาย ข้อแตกต่างที่ต่างกันอย่างเห็นได้ชัดนี้ทำให้ผู้เรียนประสบความลำบากในการเรียนภาษาจีนเป็นอย่างมาก และตัวอักษรจีนก็มีขีดหรือจำนวนเส้นที่ค่อนข้างซับซ้อน นี่จึงเป็นปราการด่านแรกที่ทำให้ผู้เรียนชาวไทยหลายๆคนไปไม่ถึงจุดหมาย อีกทั้งวิธีการเขียนประโยคของภาษาไทยและภาษาจีนก็ยังแตกต่างกันสิ้นเชิง ภาษาไทยนั้นจะเขียนเรียงไปตามแนวนอน ไม่แบ่ง ตัวใหญ่ตัวเล็ก ใช้วิธีเว้นวรรคแบ่งประโยคย่อยออกจากกันเพื่อให้อ่านง่าย และเนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความชัดเจนอยู่ในตัวอยู่แล้ว การใช้เครื่องหมายวรรคตอนจึงไม่ค่อยเป็นที่นิยมเท่าใด เครื่องหมายวรรคตอนส่วนมากจะปรากฏในงานวรรณกรรมเพื่อสร้างอรรถรสในการอ่านเท่านั้น สำหรับการเขียนภาษาจีนในยุคปัจจุบันก็เรียงเป็นแนวนอนจากซ้ายไปขวาเช่นเดียวกัน แต่เนื่องจากเมื่อถ่ายทอดเป็นตัวอักษรแล้วในบางครั้งจะไม่สามารถถ่ายทอดข้อความออกมาได้อย่างชัดเจน ภาษาจีนจึงให้ความสำคัญกับการใช้เครื่องหมายวรรคตอนเป็นอย่างมาก บทบาทของเครื่องหมายวรรคตอนในภาษาจีนจึงมีบทบาทเป็นอย่างมาก เพราะหากใช้เครื่องหมายวรรคตอนผิดก็ส่งผลกระทบอย่างใหญ่หลวง ปัญหาที่ผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยต้องเชิญหน้าอยู่ในตอนนี้ก็คือทักษะการเขียนเรียงประโยค ผู้เรียนมักจะเลือกใช้ หรือเลือกวางตำแหน่งเครื่องหมายวรรคตอนผิด เนื่องจากความเคยชินของ

การเขียนภาษาไทยแตกต่างจากภาษาจีนอย่างสิ้นเชิง สาเหตุหลักจากการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่ผิดนั้น มีหลายปัจจัย ทั้งจากตัวผู้เรียน และกระบวนการสอนที่ผิดพลาด บทความนี้จึงมีจุดประสงค์เพื่อที่จะเสนอถึงข้อปัญหาที่ทำให้การเรียนภาษาจีนของผู้เรียนนั้นล้มเหลว ศึกษาสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสน และเสนอแนวทางมุมมองการการแก้ไขปัญหา เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับผู้เรียน และพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ความหมายและความสำคัญของการเขียน

Wijittra Saengphollasith and Others (1979) ให้ความหมายของการเขียนว่า “การเขียนคือการแสดงออกเพื่อการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยอาศัยภาษา ตัวอักษร และอุปกรณ์อื่นๆเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการและความเข้าใจทุกอย่างให้ผู้อื่นได้ทราบ”

Royal Academy Dictionary (2003 : 203) ให้ความหมายของการเขียนว่า “เขียน เป็นคำกิริยา หมายถึงขีดให้เป็นตัวหนังสือหรือเลข ขีดให้เป็นเส้นหรือรูปวาดต่างๆแต่งหนังสือ”

สำหรับหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานพัฒนาทักษะภาษาได้เขียนเอาไว้ว่า “การเขียนหมายถึงการถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกนึกคิด เรื่องราว ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆไปสู่ผู้อื่นโดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือการถ่ายทอด การเขียนเป็นวิธีการสื่อสารที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดและประสบการณ์เพื่อสื่อไปยังผู้รับได้อย่างกว้างไกล นอกจากนั้นการเขียนยังมีคุณค่าในการบันทึกเป็นข้อมูลหลักฐานให้ศึกษาได้อย่างยาวนาน”

ดังนั้น การเขียนคือความรู้ ความรู้สึกนึกคิด หรือเรื่องราวต่างๆที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อไปยังผู้รับสาร เพื่อช่วยให้มนุษย์สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ โดยเนื้อหาของสารนั้นยังสามารถเก็บบันทึกได้อย่างยาวนานเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลศึกษา หรือบอกเล่าให้กับคนรุ่นหลังได้อีกด้วย การเขียนจึงเป็นอีกหนึ่งฟันเฟืองสำคัญที่ทำให้สังคมของมนุษย์ยังคงดำรงต่อไป

การเขียนมีบทบาทและมีความสำคัญอย่างมาก ผู้สื่อสารจะต้องมีความแม่นยำชัดเจนในการส่งสาร มิฉะนั้นแล้วผู้รับสารก็จะได้รับสารที่ไม่ถูกต้องหรือคลาดเคลื่อน หากไม่รุนแรงมากผู้รับสารอาจจะแค่ไม่เข้าใจ แต่หากสารนั้นมีการผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนมากก็จะทำให้ผู้รับสารเข้าใจสารผิด จากเรื่องดีอาจจะกลายเป็นเรื่องไม่ดี หรือกลายเป็นเรื่องที่รุนแรงได้ เช่นตัวอย่างที่เราคุ้นเคยกันดีถึงโทษของการเว้นวรรคผิด “ยานี้ดี กินแล้วแข็ง แรงไม่มี โรคภัยเบียดเบียน” จากที่จะกล่าวโฆษณาถึง สรรพคุณที่ดีของยา กลายเป็นบอกเล่าถึงข้อเสียของยาชนิดนั้นไป

ลักษณะของการเขียนภาษาไทยและภาษาจีน

ในช่วงขณะที่ผู้เรียนยังไม่มีพื้นฐานหรือความชำนาญในการเรียนภาษาที่สองมากพอ ผู้เรียนก็จะใช้ความเคยชินของภาษาแม่มาผสมผสานเข้ากับความรู้ใหม่ของการเรียนภาษาที่สอง เป็นเหตุให้เมื่อยามเรียนภาษาที่สองนั้นเกิดข้อผิดพลาดขึ้น (Liu Wei (刘珣), 2002 : 24) ภาษาและภาษาไทยก็มีวิธีการเขียน ที่เป็นเอกลักษณ์ และลักษณะเด่นต่างกันไป ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดข้อเข้าใจผิดและเขียนผิดๆขึ้นได้ โดยภาษาไทยและภาษาจีนมีลักษณะเด่นที่แตกต่างกันไปดังนี้

1.ลักษณะของการเขียนภาษาไทย

ตัวอักษรภาษาไทยนั้นหนึ่งตัวอักษรคือหนึ่งเสียง ตัวอักษรเมื่ออยู่เดี่ยวๆจะไม่มีความหมายใดๆ จำเป็นต้องรวมกับสระและเสียงวรรณยุกต์เสียก่อนจึงจะสามารถรวมเป็นพยางค์ได้ เมื่อเขียนจะต้องเขียนเรียงจากด้านซ้ายไปยังด้านขวา ใช้การเว้นวรรคในการแบ่งประโยคย่อยออกจากกัน เพื่อให้ข้อความอ่านง่ายและสวยงามเป็นระเบียบ และเนื่องจากภาษาไทยนั้นชัดเจนอยู่ในตัวอยู่แล้วการใช้เครื่องหมายวรรคตอนจึงมีบทบาทน้อยมากในภาษาไทย เราจะสามารถเห็นเครื่องหมายวรรคตอนได้บ้างในเอกสารราชการ หรืองานด้านวรรณกรรมต่างๆ ในด้านวรรณกรรมนั้นเครื่องหมายวรรคตอนมีหน้าที่เพียงเพื่อเพิ่มอรรถรสในการอ่านเท่านั้น

กฎเกณฑ์ของการเว้นวรรคนั้นราชบัณฑิตยสถานได้กำหนดและบัญญัติศัพท์ๆไว้ดังนี้

วรรค คือ คำ ข้อความ หรือประโยคช่วงหนึ่งๆ

การเว้นวรรค หมายถึง การเว้นช่องว่างระหว่างวรรค

การเว้นวรรคแบ่งออกเป็น

– **การเว้นวรรคเล็ก** มีระยะห่างระหว่างวรรคประมาณเท่ากับความกว้างของพยัญชนะ ก การเว้นวรรคเล็กจะทำก็เมื่อต้องการเว้นประโยคย่อย และคำสันธาน

– **การเว้นวรรคใหญ่** มีระยะห่างระหว่างวรรคประมาณ 2 เท่าของการเว้นวรรคเล็ก ซึ่งการเว้นวรรคใหญ่จะทำเมื่อจบข้อความในแต่ละประโยค

2.ลักษณะของการเขียนภาษาจีน

ตัวอักษรภาษาจีนนั้นเป็นอักษรภาพ หนึ่งตัวอักษรคือหนึ่งเสียงหนึ่งความหมาย การเขียนภาษาจีนในปัจจุบันนั้นก็เหมือนสากลทั่วไปคือเขียนเรียงจากซ้ายไปขวา และเนื่องจากภาษาจีนนั้นหากอ่านผ่านตัวหนังสือไม่ใส่เครื่องหมายเราจะไม่สามารถรู้ได้เลยว่าประโยคนั้นคือประโยคชนิดใด ดังนั้นเครื่องหมายวรรคตอนจึงมีบทบาทและความสำคัญเป็นอย่างมากในภาษาจีน เวลาเขียนเรียงความเครื่องหมายวรรคตอนยังนับเป็นหนึ่งตัวอักษรอีกด้วย เคยมีเรื่องเล่าว่า หลู่ซวิ่น นักเขียนชาวจีนผู้มีชื่อเสียงอย่างมาก ได้ส่งบทความให้กับสำนักพิมพ์ แต่สำนักพิมพ์กลับประเมินค่าตอบแทนผลงานโดยเพียงนับแต่ตัวอักษรเท่านั้น หลู่ซวิ่นจึงทำการสั่งสอนบรรณาธิการด้วยการส่งแต่บทความที่มีแต่เพียงตัวอักษรไม่ใส่เครื่องหมายวรรคตอนใดๆลงไปทั้งสิ้น สุดท้ายแล้วบรรณาธิการต้องขอโทษหลู่ซวิ่น เพราะเมื่อขาดซึ่งเครื่องหมายวรรคตอนแล้วบทความนั้นก็ยากต่อการอ่านและการเข้าใจ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจผู้เขียนจึงจะขอยกตัวอย่างง่ายๆให้เห็นภาพ ดังนี้

明天下雨 ประโยคง่ายๆประโยคนี้ หากขาดซึ่งเครื่องหมายวรรคตอนแล้วก็จะทำให้ผู้รับสารเข้าใจคลาดเคลื่อนได้ เพราะประโยคนี้สามารถเข้าใจได้ 2 แบบคือ “明天下雨” (พรุ่งนี้ฝนตก) “明天下雨？” (พรุ่งนี้ฝนจะตกหรือ) จากตัวอย่างจะเห็นแล้วว่าหากเลือกใช้เครื่องหมายผิดประเภทก็จะทำให้สารที่จะสื่อนั้นเกิดการคลาดเคลื่อนทันที การเลือกใช้เครื่องหมายนั้นสำคัญ การเลือกวางตำแหน่งของเครื่องหมายวรรคตอนก็สำคัญมากไม่แพ้กัน เพราะหากวางตำแหน่งเครื่องหมายวรรคตอนผิด ก็จะทำให้ความของข้อความเปลี่ยนไปเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น

无鸡，鸭也可！ (ไม่มีเนื้อไก่ ใส่เนื้อเป็ดแทนก็ได้)

无鸡鸭，也可！ (ไม่ใส่เนื้อไก่ไม่ใส่เนื้อเป็ดก็ได้)

จากประโยคตัวอย่างข้างต้นที่กล่าวมานั้นทำให้เราได้เห็นแล้วว่า การเลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการเลือกวางตำแหน่งของเครื่องหมายวรรคตอนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมาก และละเอียดอ่อน ไม่สามารถเลือกวางตามใจชอบได้ ผู้เขียนจะต้องเลือกใช้และเลือกวางให้ถูกต้องเพราะมิฉะนั้นแล้วจะส่งผลให้ผู้ที่รับสารได้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อน ส่งผลให้การติดต่อนั้นผิดพลาด เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาจีนที่ใช้ในการเขียนนั้นจะแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ (1) เครื่องหมายวรรคตอนที่มีลักษณะเป็นจุด และ (2) เครื่องหมายวรรคตอนที่มีลักษณะเป็นสัญลักษณ์ ซึ่งเครื่องหมายวรรคตอนที่มีลักษณะเป็นจุด ยังสามารถแยกได้เป็นเครื่องหมายที่เอาไว้ใช้แสดงจุดสิ้นสุด แสดงการเว้นวรรค และแสดงการแยกประโยคออกเป็นกลุ่ม ส่วนเครื่องหมายวรรคตอนที่เป็นสัญลักษณ์นั้นก็สามารถแยกย่อยออกมาได้อีกเช่นกัน ซึ่งประเภทย่อยสามารถแยกออกได้เป็น ใช้กำกับคำหรือข้อความที่ต้องการเน้น ใช้หมายเหตุคำหรือข้อความในประโยค และใช้ประกอบรูปประโยค (Jaratsri Jiraphas, 2012 : 24)

ปัญหาการเขียนภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทย

ในระหว่างที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษาอยู่ต่างประเทศ และกลับมาสอนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาแล้วนั้น ผู้เขียนค้นพบถึงปัญหาด้านทักษะการเขียนที่พบได้บ่อยของผู้เรียนภาษาจีนทั้งผู้ที่เรียนแต่ในประเทศไทย และที่มีโอกาสได้ไปศึกษาต่อที่ประเทศจีนดังนี้

1. ผู้เรียนเขียนเครื่องหมายจบประโยค “。 ” (句号) เป็นเครื่องหมาย “.” (เครื่องหมายมหัพภาค) เป็นปัญหาที่พบเห็นได้บ่อยที่สุด ผู้เรียนมักจะเขียนเครื่องหมายจบประโยค “。 ” อยู่ในรูปของ “.” เพราะผู้เรียนเข้าใจว่า เครื่องหมายทั้งสองต่างแสดงถึงประโยคนั้นสิ้นสุดเพราะฉะนั้นจะเขียนอย่างไรก็ได้ แต่แท้จริงแล้ว ในภาษาจีนนั้นเครื่องหมาย “。 ” (句号) และ “.” (着重号) นั้นมีข้อวิธีการใช้ที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง โดย “。 ” (句号) นั้นจะใช้เมื่อต้องการบ่งบอกถึงประโยคนั้นสิ้นสุดลงแล้ว ส่วนเครื่องหมาย“.” (着重号) นั้น ถึงวิธีการเขียนจะเหมือนกับเครื่องหมายมหัพภาคซึ่งในภาษาอังกฤษจะหมายถึงจุดสิ้นสุดประโยค แต่ความหมายของ“.” (着重号) ในภาษาจีนนั้นจะใช้ก็เมื่อต้องการเน้นข้อความสำคัญให้กับผู้อ่าน

2.ใช้แต่เครื่องหมาย “， ” (逗号) ทั้งประโยค แล้วใส่เครื่องหมาย“。 ” (句号) ไว้ท้ายประโยค ปัญหาในข้อนี้เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่สามารถพบเห็นได้เป็นประจำ กล่าวคือเมื่อผู้เรียนชาวไทยเขียนเรียงความ ผู้เรียนไม่สามารถพิจารณาว่าเมื่อใดควรใช้เครื่องหมาย“， ” (逗号) และเมื่อใดควรจะใส่เครื่องหมาย “。 ” (句号) ดังนั้นนอกจากประโยคใดที่เป็นประโยคคำถามที่ต้องใส่เครื่องหมายปรัศนี (?) หรือมีคำอุทานที่ต้องใส่เครื่องหมายอุทาน (!) บทความของผู้เรียนจะใส่แต่เครื่องหมาย “， ” (逗号) มาทั้งย่อหน้า และจะใส่เครื่องหมาย “。 ” (句号) ไว้เมื่อจบประโยคสุดท้ายเท่านั้น

3.ผู้เรียนไม่ใช้เครื่องหมาย“、 ” (顿号) แต่ใช้เครื่องหมาย“， ” (豆号) แทนเครื่องหมาย “、 ” (顿号) และเครื่องหมาย “， ” (豆号) นั้นมีความหมายเหมือนกันคือใช้

สำหรับเว้นวรรค แต่ “、” (顿号) ใช้สำหรับการเว้นวรรคในสิ่งของที่ยกตัวอย่างเป็นประเภทเดียวกัน ส่วน “，” (豆号) นั้นจะใช้เว้นวรรคประโยคย่อยออกจากประโยคหลัก ผู้เรียนชาวไทยมักจะเกิดความสับสน เพราะในภาษาไทย ไม่ว่าจะยกตัวอย่างสิ่งของที่เป็นประเภทเดียวกัน หรือการแยกประโยคย่อยก็จะใช้วิธีการเขียนเว้นวรรค ยกตัวอย่าง เช่น “เขาชอบกินผลไม้มาก ไม่ว่าจะเป็นกล้วย มะม่วง ลำไย มังคุด ล้วนเป็นของโปรดของเขาทั้งนั้น” ผู้เรียนชาวไทยมักจะเขียนอยู่ในรูป “他很喜欢吃水果，不管是香蕉，芒果，龙眼，山竹，他都喜欢吃。” ซึ่งที่ถูกต้องควรจะเขียนเป็น “他很喜欢吃水果不管是香蕉、芒果、龙眼、山竹、他都喜欢吃。”

4.ไม่สามารถเลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้อย่างเหมาะสม และไม่สามารถวางตำแหน่งของเครื่องหมายวรรคตอนได้อย่างถูกต้อง ผู้เรียนชาวไทยหลายคน เมื่อถึงครั้งที่ต้องใช้เครื่องหมายวรรคตอนจะพบปัญหาว่าไม่สามารถวางตำแหน่งของเครื่องหมายในประโยคได้ถูกต้อง หรือเลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ไม่ถูกประเภท ทั้งนี้เพราะผู้เรียนได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่ (ภาษาไทย) และขาดความรู้สึกทางภาษา เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมทางภาษา เมื่อเวลาที่ผู้เรียนต้องเขียนบทความต่างๆก็จะใช้ความรู้สึกของตัวเอง หรือใช้ความเคยชินจากภาษาไทยเป็นหลัก ยกตัวอย่าง เช่น

“ในห้องของฉันมีเตียงหนึ่งเตียง โต๊ะหนึ่งตัว เก้าอี้สองตัว แล้วก็ยังมีชั้นหนังสือหนึ่งชั้นกับตู้เสื้อเสื้อผ้า ฉันมีหนังสือเยอะมาก มีหนังสือภาษาจีนก็มี หนังสือภาษาอังกฤษก็มี” จากประโยคข้างต้นผู้เรียนชาวไทยเขียนออกมาเป็นภาษาจีนได้ดังนี้ “我的房间里有一张床，一张桌子，两把椅子，还有一个书架和一个衣柜，我有很多书，有中文书，也有英语书。” ซึ่งรูปแบบวิธีการวางตำแหน่งเครื่องหมายวรรคตอนและการเลือกใช้เครื่องหมายที่ถูกต้องควรจะเป็น “我的房间里有张床、一张桌子、两把椅子，还有一个书架和一个衣柜，我有很多书,有中文书也有英语书。”

1. ผู้เรียนเขียนเครื่องหมายจบประโยค “。” (句号) เป็นเครื่องหมาย “.” (เครื่องหมายมหัพภาค)

2.ใช้แต่เครื่องหมาย “，” (逗号) ทั้งประโยค แล้วใส่เครื่องหมาย“。” (句号) ไว้ท้ายประโยค

3.ผู้เรียนไม่ใช้เครื่องหมาย“、” (顿号) แต่ใช้เครื่องหมาย“，” (豆号) แทน เครื่องหมาย “、” (顿号) และเครื่องหมาย “，” (豆号)

4.ไม่สามารถเลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้อย่างเหมาะสม และไม่สามารถวางตำแหน่งของเครื่องหมายวรรคตอนได้อย่างถูกต้อง

แผนภาพที่ 1 ปัญหาการเขียนภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทย

ปัจจัยหลักที่ทำให้ผู้เรียนเขียนเรียงประโยคได้ไม่ถูกต้อง

เนื่องจากความเคยชินของการเขียนภาษาไทยนั้นแตกต่างกับภาษาจีนค่อนข้างมาก ทำให้ผู้เรียนมักนำความเคยชินเหล่านั้นมาผสมรวมกับการเรียนภาษาจีนโดยไม่รู้ตัว จากการศึกษาสังเกตดูข้อผิดพลาดของการเขียนภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทย ระหว่างผู้เรียนที่เคยไปศึกษาภาษาจีนที่ประเทศจีนกับผู้เรียนที่เรียนภาษาจีนในประเทศไทย ผู้เรียนสองกลุ่มนี้จะมีข้อบกพร่องที่ต่างกัน โดยผู้เรียนที่เคยศึกษาที่ประเทศจีนจะมีข้อผิดพลาดที่น้อยกว่าผู้เรียนที่เรียนภาษาในประเทศไทยอย่างเดียว ผู้เรียนกลุ่มแรกจะรู้จักใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้หลากหลายกว่าผู้เรียนกลุ่มที่สอง ยกตัวอย่างเช่น หากในประโยคมีการสนทนา ผู้เรียนกลุ่มแรกจะสามารถแทรกการใช้เครื่องหมาย “：” (冒号) และ““”” (引号) ในประโยคที่มีการสนทนา เช่น 王老师对张红说：“这次做的不错，继续努力啊！”แต่หากเป็นผู้เรียนที่เรียนอยู่แต่เพียงในประเทศนั้นผู้เรียนจะเขียนดังนี้ 王老师对张红说“这次做的不错，继续努力啊！”กล่าวคือหากมีประโยคที่แสดงถึงการสนทนา ผู้เรียนจะใช้แต่เพียงเครื่องหมาย “ “” ” เท่านั้น ปัญหาที่ผู้เรียนชาวไทยไม่สามารถเขียนประโยคได้ถูกต้องเกิดจากปัจจัยหลักๆดังนี้

1. การได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่ เพราะภาษาแม่ซึ่งก็คือภาษาไทยนั้นใช้การเว้นวรรค อีกทั้งภาษาที่สองแรกที่ผู้เรียนชาวไทยได้สัมผัสคือภาษาอังกฤษมีรูปแบบที่คล้ายกัน ผู้เรียนจึงใช้ความเคยชินนี้มาผสานกับการเรียนภาษาจีน (Liu Wei (刘珣),2002 : 24) ยกตัวอย่างเช่น การที่ผู้เรียนเขียนเครื่องหมายจบประโยค “。” (句号) เป็นเครื่องหมาย “.” (เครื่องหมายมหัพภาค) หรือการใช้เครื่องหมาย “,” ทั้งประโยคแล้วใส่เครื่องหมาย “。” หรือ “.” ไว้ที่ประโยคสุดท้าย ปัญหาข้อนี้เป็นปัญหาที่พบบ่อยและเป็นเอกลักษณ์ของผู้เรียนชาวไทย โดยปัญหานี้ท่านรองศาสตราจารย์Jaratsri

Jiraphas ก็เคยได้กล่าวถึงปัญหานี้เอาไว้ในหนังสือตีพิมพ์ของท่านเช่นกัน (เครื่องหมายวรรคตอนและสัญลักษณ์พิเศษในภาษาจีน)

2. ผู้เรียนไม่เข้าใจหลักไวยากรณ์จีน ภาษาไทยนั้นเมื่อเวลาเขียนเราจะใช้การเว้นวรรคเป็นหลักเพื่อแบ่งประโยคย่อยและประโยคหลักออกจากกัน ซึ่งการเว้นวรรคนี้ไม่ได้มีกฎเกณฑ์ตายตัว หลักเกณฑ์การเว้นวรรคสามารถขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้เขียน (Royal Academy, 2003 : 66) และหากถึงแม้ว่าจะไม่เว้นวรรคหรือเว้นวรรคผิด ผู้อ่านก็ยังคงสามารถอ่านจับจุดประเด็นได้ เพียงแต่อาจจะทำให้ผู้อ่านเสียเวลาตีความหมาย หรือส่งผลให้ข้อความดูไม่สวยงามเป็นระเบียบ เหตุที่ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ทั้งๆที่เว้นวรรคผิดหรือไม่เว้นวรรคนั้น เพราะภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความหมายชัดเจนอยู่ในตัวอยู่แล้ว ผู้อ่านจึงสามารถใช้ความรู้สึกทางภาษา ประกอบกับบริบทของประโยคมาพิจารณาได้ แต่ภาษาจีนนั้นไม่สามารถแบ่งตามดุลยพินิจของผู้เขียนได้ หากแต่ต้องพิจารณาแบ่งประโยคย่อยออกจากประโยคหลักอย่างชัดเจน โดยมีกฎเกณฑ์หลักๆคือ เมื่อประโยคย่อยจบลงจะต้องใช้เครื่องหมาย “,” และเมื่อจบประโยคหลักต้องใช้เครื่องหมาย “。” ซึ่งผู้เรียนชาวไทยไม่สามารถแยกประโยคย่อย กับประโยคหลักได้ เพราะไม่เข้าใจในเรื่องของไวยากรณ์จีน ไม่เข้าใจโครงสร้างและส่วนประกอบของประโยค เนื่องจากปรกติแล้วผู้เรียนจะใช้ความเคยชินในการแบ่งประโยคแบบการเขียนภาษาไทย ซึ่งการใช้เครื่องหมายวรรคตอน หรือการวางตำแหน่งเครื่องหมายวรรคตอนในภาษาจีนนั้นมีกฎเกณฑ์และวิธีการใช้อย่างชัดเจน ซึ่งการวางตำแหน่งและการเลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอนก็จะส่งผลให้ข้อความของประโยคนั้นเปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้น ในขั้นต้น นอกจากผู้เรียนจะต้องเข้าใจและรู้กฎเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนแล้ว สิ่งที่สำคัญคือจะต้องรู้และเข้าใจในโครงสร้าง และส่วนประกอบของประโยคในภาษาจีนอีกด้วย

3. การละเลยและไม่เอาใจใส่ของทั้งผู้เรียนและผู้สอน จากประสบการณ์ของผู้เขียนในฐานะที่เป็นผู้เรียนในอดีต และเป็นผู้สอนในขณะนี้ หากจะดูจากการเรียนการสอนภาษาจีนของบ้านเรา และดูจากเอกสารประกอบการเรียน หรือหนังสือเรียนภาษาจีน ก็จะพบว่าเอกสารประกอบการสอนหรือหนังสือเรียนภาษาจีนในขั้นแรกเริ่มเรียนนั้นจะไม่มีการปลูกฝังในเรื่องของการใช้เครื่องหมายวรรคตอน หากแต่จะเน้นหนักไปที่การเขียนตัวอักษรจีนให้ถูกวิธีและเขียนตัวอักษรจีนออกมาให้ถูกเท่านั้น ซึ่งปัญหานี้สามารถเห็นสะท้อนมาได้จากหัวข้อวิจัยในชั้นเรียนต่างๆ เราสามารถค้นหาหัวข้อวิจัยในชั้นเรียนเรื่องการพัฒนาให้ผู้เรียนเขียนตัวอักษรจีนได้ถูกวิธีและถูกต้องได้อย่างมากมาย แต่หัวข้อวิจัยเรื่องการใช้เครื่องหมายวรรคตอนนั้นหาได้จากวิจัยจากประเทศจีนเท่านั้น หนังสือในท้องตลาดเองก็เช่นเดียวกัน เราสามารถหาซื้อหนังสือการเขียนภาษาจีน ลำดับขีดของการเขียนภาษาจีน หรือหนังสือคำศัพท์ต่างๆได้สะดวก และมีให้เลือกอย่างหลากหลาย แต่หนังสือการใช้เครื่องหมายวรรคตอนนั้นกลับหาซื้อได้ยากไม่หลากหลาย และมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ

การใช้เครื่องหมายวรรคตอนจะมาเริ่มเรียนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งการมาเริ่มเรียนในระดับอุดมศึกษานั้นช้าเกินไป เพราะผู้เรียนไม่ได้ถูกปลูกฝังถึงความสำคัญมาตั้งแต่ต้น จึงยากต่อการเปลี่ยนความเคยชินที่ผิดพลาด ผู้สอนจึงควรหันมาพิจารณาและให้ความสำคัญกับการเขียนภาษาจีนให้มากขึ้น เพราะการเขียนที่ถูกต้องนั้นไม่ใช่เพียงแต่การเขียนตัวอักษรได้ถูกวิธีและถูกต้องเท่านั้น แต่ยัง

รวมถึงการเขียนประโยคออกมาได้สละสลวย สามารถสื่อใจความออกมาได้ครบและสมบูรณ์ และสื่ออารมณ์ได้อย่างถูกต้อง

4. ผู้เรียนขาดความรู้สึกทางภาษา การเรียนภาษานั้นนอกจากผู้เรียนจะต้องมีพื้นฐานที่ดีเข้าใจในกฎเกณฑ์ ทฤษฎีต่างๆแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ควรมีคือความรู้สึกทางภาษา (语感) ผู้เรียนจำนวนอีกมากที่เรียนภาษาจีนโดยที่ไม่เคยได้เดินทางไปศึกษาที่ประเทศจีน ผู้เรียนกลุ่มนี้จะเสียเปรียบผู้เรียนที่เคยศึกษาอยู่ที่เมืองจีน เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมของภาษา (语言环境) ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะการใช้ภาษาและขาดความชำนาญ แต่หากอยู่ในสภาพแวดล้อมของภาษา ผู้เรียนจะได้ฝึกการใช้ภาษาที่สองโดยไม่รู้ตัว ส่งผลให้การเรียนภาษาที่สองพัฒนาขึ้นอย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะทักษะด้านความรู้สึกทางภาษา ดังนั้น ผู้เรียนที่เคยเดินทางไปศึกษาที่ประเทศจีนจึงจะได้เปรียบมากกว่า

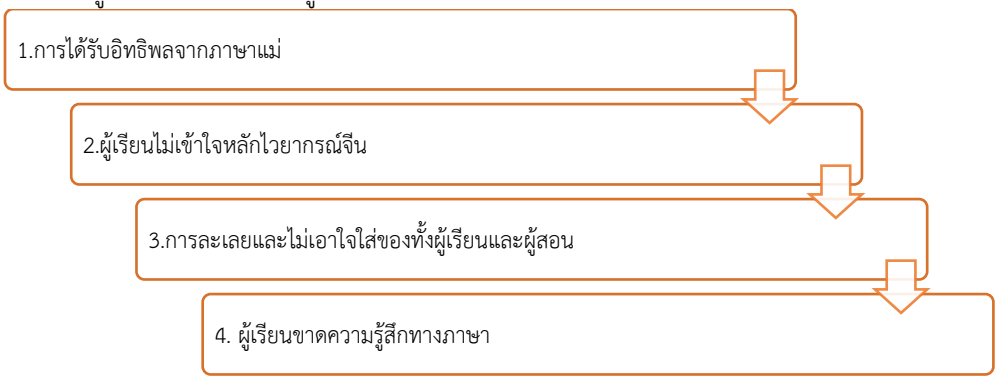

แผนภาพที่ 2 ปัจจัยหลักที่ทำให้ผู้เรียนเขียนเรียงประโยคได้ไม่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

การเขียนนั้นเป็นการสื่อสารในอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งสาร หรือข้อความที่ส่งออกไปนั้นสามารถสะท้อนให้เห็นถึงตัวตนของผู้ส่งสารหรือผู้เขียนได้อย่างดี ดังนั้น การเขียนจึงไม่ควรให้ความสำคัญแค่เขียนตัวอักษรได้ถูกหรือผิด แต่ยังควรให้ความสำคัญกับการเขียนออกมาให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และสละสลวย ปัญหาหลักๆที่ทำให้ผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยเกิดปัญหาด้านทักษะการเขียนภาษาจีนเกิดจากการได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่ ดังนั้นผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ปลูกฝังเรื่องการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ผู้สอนและผู้เรียนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อการเขียน และเริ่มทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาจีนใหม่ โดยที่ผู้สอนมีหน้าที่สอนวิธีใช้เลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการวางตำแหน่งเครื่องหมายวรรคตอนให้ถูกต้อง อีกทั้งพัฒนาให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจในเรื่องของโครงสร้าง และส่วนประกอบของประโยคให้มากขึ้น เพราะข้อผิดพลาดของการใช้เครื่องหมายวรรคตอนนั้นเกิดจากการที่ผู้เรียนชาวไทยได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยแม่ เมื่อได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยที่จะเว้นวรรคอย่างไรก็ได้ทำให้เมื่อต้องเขียนเรียงประโยคเป็นภาษาจีน ผู้เรียนไม่สามารถแยกประโยคย่อยออกจากประโยคหลักได้ ส่งผลให้การเลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอน หรือการวางตำแหน่งเครื่องหมายวรรคตอนนั้นผิดพลาด

2. ปรับปรุงและพัฒนาเอกสารประกอบการสอน หรือหนังสือประกอบการสอน ผู้สอนควรปรับปรุงเอกสารการสอน หรือเนื้อหาของหนังสือเรียนประกอบการสอนโดยสอดแทรกเนื้อหาของการใช้เครื่องหมายวรรคตอนตั้งแต่ขั้นแรกเริ่ม และเพิ่มเนื้อหาของแบบฝึกหัดในเรื่องของการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ในขั้นต้นนั้นอาจจะเป็นการใช้เครื่องหมายง่ายๆอย่างเครื่องหมาย “,” และ เครื่องหมาย“。” ฝึกให้ผู้เรียนสามารถแบ่งประโยคย่อย และประโยคหลักออกจากกันให้ได้ถูกต้อง เมื่อผู้เรียนสามารถแบ่งประโยคย่อยและประโยคหลักได้แล้ว ก็ค่อยๆเพิ่มและเจาะลึกถึงการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ

บทสรุป

ปัญหาด้านทักษะการเขียนภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทยนั้น สาเหตุหลักๆเกิดจากการได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่และส่งผลกระทบกันจนเป็นห่วงลูกโซ่ ดังนั้น เครื่องหมายวรรคตอนเล็กๆที่ดูเหมือนจะมีหรือไม่มีก็ได้นั้นแท้จริงแล้วมีความสำคัญอย่างมาก เพราะการใช้เครื่องหมายวรรคตอนจะทำให้ข้อความของเราสวยงาม สมบูรณ์ และสื่อใจความได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น เราผู้สอนควรจะทำให้ผู้เรียนของเรานอกจากจะมีทักษะด้านการฟัง พูด และอ่านแล้ว ยังควรทำให้ผู้เรียนมีความเชี่ยวชาญทักษะด้านการเขียนอีกด้วย เพราะหากผู้เรียนไม่เข้าใจในการเขียนที่ถูกต้อง ไม่เข้าใจในการใช้และเลือกวางตำแหน่งของเครื่องหมายวรรคตอน นอกจากจะทำให้เขียนสื่อความหมายออกมาได้ไม่ชัดเจนแล้วนั้นยังกระทบกับทักษะการแปลของผู้เรียนอีกด้วย เพราะเมื่อใช้ไม่ถูก ใช้ไม่เป็น เมื่อต้องการตีความหมายจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ผู้เรียนย่อมไม่สามารถเข้าใจประโยคภาษาจีนได้แตกฉาน ลึกซึ้ง ผู้เขียนหวังว่าจากข้อคิดเห็นประเด็นต่างๆของปัญหาด้านทักษะการเขียนของผู้เรียนชาวไทยที่ผู้เขียนพบเจอเหล่านี้จะเป็นสามารถเป็นสาธารณะประโยชน์ต่อทั้งผู้เรียนและผู้สอนได้ไม่มากก็น้อย

เอกสารอ้างอิง

Jaratsri Jiraphas. (2012) . *Punctuation marks and special symbols in Chinese Language.* Bangkok: Theoretical Publishing Company, Tattata Public Company Limited. [in Thai].

Liu Wei (刘珣). (2002) . A Brief Introduction to Chinese as a Second Language Teaching. Beijing : Beijing Language and Culture University Press (*汉语作为第二语言教学简论*. 北京 : 北京语言大学出版社)

Ministry of Education. (2009) . “Alternative education management”. Academic journal, Office of the Basic Education Commission, 12 (4) : October-December 2009. [in Thai].

Royal Academy. (2003) . *Royal Academy Dictionary 1999.* Bangkok: Nanmee Book Publishing. [in Thai].

Wijittra Saengphollasith and Others. (1979) . *Thai 101 : Using Thai Language.* Bangkok: Odean Store. [in Thai].